

Hoitotarvikejakeluohje kuntalaisille

Versionro: 1.0

Laatija(t): Satu Simolin, Teija Malinen, Hanna Turunen, Leila Väisänen, Pia Mälkiä, Anne Europaeus, Pirkko Tuominen

Hyväksyjä: Avoterveydenhuollon johtoryhmä

Laadittu: 31.3.2022

Hyväksytty: 21.4.2022

Seuraava päivitys: 01/23

Päivitetty: 04/2022

OHJE MAKSUTTOMIEN HOITOTARVIKKEIDEN JAKELUSTA

Terveydenhuoltolain (1326/2010) 24 § mukaan kunnan tehtävänä on järjestää alueensa asukkaiden sairaanhoitopalvelut ja hoitosuunnitelman mukaiset pitkäaikaisen sairauden hoitoon tarvittavat hoitotarvikkeet. Yksilöllisen ja tarpeenmukaisen hoitotarvikejakelun tavoitteena on mahdollistaa asiakkaan pitkäaikaisen sairauden kotona tapahtuvaa hoitoa ja seurantaa, tukea itsehoidon edellytyksiä, toiminta- ja työkykyä, parantaa elämänlaatua sekä sitoutumista hoitoonsa.

Hoitotarvikejakelusta on mahdollista saada maksutta kotona toteutettavaan hoitoon tarvittavia erilaisia hoitotarvikkeita kuten mm. diabetes-, avanne-, katetri-, dialyysitarvikkeita. Haavanhoitotarvikkeita on mahdollista saada, kun tarve on pitkäaikainen, pääsääntöisesti yksi kuukausi.

Eksoten oman toiminnan- tai yksityisten palveluntuottajien asumisyksiköissä (maksusitoumuksella, palvelusetelillä tai itse maksavana) asuminen rinnastetaan kotona asumiseen.

Hoitotarvikkeen valintaa ohjaa asiakkaan yksilöllisen tarpeen, lääkärin ja/tai hoitajan arvion lisäksi hoitotarvikkeiden kilpailutusta koskeva hankintalainsäädäntö. Asiakkaalle jaetaan ensisijaisesti hoitotarvikekilpailutuksissa valittujen yritysten tuotteita eli sopimustuotteita.

Hoitotarvikejakeluohje kuntalaisille

Versionro: 1.0

Laatija(t): Satu Simolin, Teija Malinen, Hanna Turunen, Leila Väisänen, Pia Mälkiä, Anne Europaeus, Pirkko Tuominen

Hyväksyjä: Avoterveydenhuollon johtoryhmä

Laadittu: 31.3.2022

Hyväksytty: 21.4.2022

Seuraava päivitys: 01/23

Päivitetty: 04/2022

Diabeteksen hoito- ja hoidon seurantavälineiden jakelu

Diabeteksen hoidossa tarvittavat välineet käsittävät testiliuskat, verensokerimittarit, veren ketoainemittarin, insuliinikynät, insuliinikynäneulat, lansetit, kiinteäneulaiset insuliiniruiskut, insuliinipumpun paristot, insuliinipumpun kanyylit, insuliinipumpun katetrit, insuliinipumpun ampullit, insuliinipumppuhoidossa kotelot, sensorit.

Alueellinen diabetestyöryhmä on määrittänyt jakeluperusteet (ks. alla), jotka pohjautuvat valtakunnalliseen diabeteksen käypähoitosuositukseen. Työryhmä huolehtii myös perusteiden päivityksestä.

Verensokerin omaseuranta aloitetaan hoitopaikassa tehdyn arvion mukaisesti, kun diabeteksen lääkehoito on käytössä. Verensokerimittausten tarve riippuu muun muassa hoitomuodosta, sairauden vakavuudesta ja päivärytmin vaihtelusta. Metformiinihoitoisille hyvässä tasapainossa oleville verensokerin omaseuranta ei ole välttämätöntä. Omaseurannan tarve, mittausten välit ja verensokeritavoitteet määritetään yhdessä potilaan kanssa. Potilaalle annetaan kirjallinen ohje verensokeritavoitteista ja mittaustiheydestä. Perusseurannan lisäksi verensokeria tulee erityisesti seurata seuraavissa tilanteissa, jos on käytössä hypoglykemialle altistavia lääkkeitä:

- hypoglykemiaa epäiltäessä
- ennen ajoneuvolla ajoa
- vastuullista tai riskialtista tehtävää hoidettaessa
- äkillisen sairastumisen yhteydessä

Diabeteksen yleistyessä erot tyypin 1 ja 2 diabeteksen välillä ovat hämärtyneissä, joten tarkkaa luokitusta tärkeämpää on huomioida taudin vaikeusaste ja pyrkiä tehokkaasti komplikaatioita ehkäisevään hoitoon.

• Plasmanglukosin mittausliuskojen suositus

Pitkäaikainen tarve

Insuliinipuutosdiabetes tai monipistoshoito tyypin 2 diabeteksessa 56 liuskaa / viikko

Diabetes ja vain perusinsuliini tai hypoglykemialle altistava muu hoito 21 liuskaa/ viikko

Diabetes ja hoitomuoto, joka ei altista hypoglykemialle 0-12 liuskaa/viikko

Hoitotarvikejakeluohje kuntalaisille

Versionro: 1.0

Laatija(t): Satu Simolin, Teija Malinen, Hanna Turunen, Leila Väisänen, Pia Mälkiä, Anne Europaeus, Pirkko Tuominen

Hyväksyjä: Avoterveydenhuollon johtoryhmä

Laadittu: 31.3.2022

Hyväksytty: 21.4.2022

Seuraava päivitys: 01/23

Päivitetty: 04/2022

Gestaatiidiabeetikot alueellisen hoitosuosituksen mukaisesti

Lisätarve

Vaihteleva päivärytmi ja elämäntilanteet tarve yksilöllinen

Lisäksi hoitavan lääkärin kirjallisella määräyksellä voidaan näistä ohjeista poiketa

• Muut hoitovälineet:

Insuliinikynäneulat (5-8 mm): 1/ pistos

Lansetit: 1/ n.10 näytteenottoa, Safety lansetti on kertakäyttöinen

Kiinteäneulaiset ruiskut: Tarpeen mukaan, pumppupotilaille varajärjestelmäksi

Ketoineliuskat: Lapsi- ja pumppupotilaille tarpeen mukaan

Pumppukanyylit: Keskim. vaihtoväli 3 vrk(1-5 vrk)

Pumppukatetrit: Vaihdetaan samalla kuin ampulli

Ampullit: Insuliinimenekin mukaan ovat kertakäyttöisiä

Kotelot: 1 kpl/vuosi

Paristot: Alkaliparistot ja litiumparistot (kesto 1-2 kk)

Glukoosisensori: Enlite, Dexcom 4 kpl/ kk

Freestyle Libre 2 sensoria / 1 kk

Hoitotarvikejakeluohje kuntalaisille

Versionro: 1.0

Laatija(t): Satu Simolin, Teija Malinen, Hanna Turunen, Leila Väisänen, Pia Mälkiä, Anne Europaeus, Pirkko Tuominen

Hyväksyjä: Avoterveydenhuollon johtoryhmä

Laadittu: 31.3.2022

Hyväksytty: 21.4.2022

Seuraava päivitys: 01/23

Päivitetty: 04/2022

INR -ARVON TOTEAMISTARVIKKEET

Antikoagulanttihoitoa varten, yksilöllisen harkinnan perusteella voidaan liuskat ja lansetit myöntää asiakkaalle, jonka hoito on aloitettu erikoissairaanhoidossa lastentaudeilla ja jonka seuranta jatkuu 18 ikävuoden jälkeen avoterveydenhuollossa.

Inkontinenssisuojat

Maksuttomiin inkontinenssisuojoihin on oikeutettu henkilö, jolla

- on keskivaikea tai vaikea virtsa/ulosteinkontinenssi
- arvioitu inkontinenssisuojatarve on pitkäaikainen (yli 3kk)
- sekä yli 3-vuotiaat pitkäaikaissairaavat ja vammaiset lapset.

Sairaudesta/ vammasta ja sen aiheuttamasta inkontinenssista tulee olla todistus, esim. epikriisi hoitavalta taholta. Inkontinenssisuojatarpeen määrittää sairaanhoitaja.

Hoitaja arvioi inkontinenssisuojien - ja hygieniatarvikkeiden määrän asiakkaan yksilöllisen tarpeen mukaan.

Suositus inkontinenssisuojien määristä

- normaali vuorokausikulutus n. 2-5 vaippaa/vrk
- verkkohousut n. 20 kpl/v

Sairaalassa ja ympärivuorokautisessa hoidossa asiakkaan tarvitsemat inkontinenssi- ja hygieniatuotteet kuuluvat kotihoitoon ja hoivaan. Eksoten omassa tai yksityisessä asumispalveluyksikössä asuva asiakas on rinnastettavissa kotihoidon asiakkaaseen ja nimetyt yhdyshenkilöt tilaavat tuotteet heille. Omaishoidon tukitiimi tilaa tuotteet asiakkailleen.

Muut tarvikkeet:

Vaginaali tampooni erikoissairaanhoidon ohjeistuksen mukaisesti.

Lapsille, jotka ovat yli 3-vuotiaita ja joilla on virtsa- ja/tai ulosteenpidätyskyvyttömyyttä aiheuttava kehitysviivästymä, kehitysvamma tai muu vakava sairaus, annetaan yksilöllisen hoitosuunnitelman mukaisesti vaippoja.

Hoitotarvikejakeluohje kuntalaisille

Versionro: 1.0

Laatija(t): Satu Simolin, Teija Malinen, Hanna Turunen, Leila Väisänen, Pia Mälkiä, Anne Europaeus, Pirkko Tuominen

Hyväksyjä: Avoterveydenhuollon johtoryhmä

Laadittu: 31.3.2022

Hyväksytty: 21.4.2022

Seuraava päivitys: 01/23

Päivitetty: 04/2022

Suolen toiminnan tarvikkeet:

Hoitotarvikejakelusta jaetaan hoitosuunnitelman mukaisesti suolen toimintaan liittyvät sopimustuotteet. Normaaliin hygieniaan ja perushoittoon kuuluvat tarvikkeet asiakas ostaa itse.

- ileostomakatetri
- anaalitamponi
- rektaaliputki
- suolihuuhtelun tarvikkeet ja korkki
- suojakäsineet

Dialyysitarvikkeet:

Maksutta jaettavat kotidialyysi tarvikkeet tilataan terveys- ja hyvinvointiasemalta ja kotidialyysissä käytettävät nesteet menevät suoraan asiakkaille ja ne tilaa kotidialyysistä vastaava hoitaja.

Avannehoitotarvikkeet:

Avanneasiakkaiden henkilökohtaisten tuotteiden valinta ja hoitosuunnitelmat tehdään pääasiassa avannehoitajan toimesta. Avanteen hoitotarvikkeet annetaan asiakkaalle yksilöllisen hoitosuunnitelman mukaisesti.

Jaettavia avannetuotteita ovat (määrät ohjeellisia):

• virtsa-avannepussi (suojaletyyn kiinnitettävät)	1 kpl/vrk
• virtsa-avanne leikattujen tehdaspuhdas yöpussi	1 kpl/vk
• avannelevy virtsa-avannepussiin	2-4 kpl/vk
• suoliavannepussi 1- ja 2-osainen	1-3 kpl/vrk
• avannelevy suoliavannepussiin	2-4 kpl/vk
• tiivisterengas	2-4 kpl/vk
• avannevyö	2-4 kpl/v
• ihonsuojatuotteet (pastat, puhdistus- ja suojapyyhkeet, pulverit, kiinnitysteipit) hoitosuunnitelman mukaisesti.	

Hoitotarvikejakeluohje kuntalaisille

Versionro: 1.0

Laatija(t): Satu Simolin, Teija Malinen, Hanna Turunen, Leila Väisänen, Pia Mälkiä, Anne Europaeus, Pirkko Tuominen

Hyväksyjä: Avoterveydenhuollon johtoryhmä

Laadittu: 31.3.2022

Hyväksytty: 21.4.2022

Seuraava päivitys: 01/23

Päivitetty: 04/2022

Normaaliin hygieniaan ja perushoitoon kuuluvat tuotteet asiakas hankkii itse esim. pesuaineet, pyyhkeet, suojakäsineet ja perusvoiteet.

Lähtävän yksikön tulee varustaa asiakas riittävällä määrällä hoitotarvikkeita, kunnes hän saa tarvitsemansa tuotteet jakelusta. Asiakas tilaa tarvitsemansa tuotteet hoitotarvikejakelusta kaksi viikkoa ennen tarvikkeiden hakua.

Osalle avannetuotteista (Coloplast, Convatec) on asiakkaalle maksuton kotiinkuljetuspalvelu käytettävissä. Hoitotarvikejakelu tekee ensimmäisen tilauksen sopimuksen laatimisen yhteydessä sekä mahdolliset muutokset tuotemäärissä/tuotteissa myöhemmin. Asiakas huolehtii itse jatkotilauksista. Hoitotarvikkeita toimitetaan kerralla kolmen kuukauden tarvetta vastaava määrä.

UROLOGISET HOITOVÄLINEET

Uridormit ja virtsakatetrit:

Oikeus alkaa heti, kun tarve on todettu.

Lähetteeksi riittää Lifecare-teksti/epikriisi, erillistä lähetettä ei tarvita.

Asiakas/yksitynen palvelun tuottaja tilaa tuotteet terveys- ja hyvinvointiasemien maksuttomien hoitotarvikkeiden jakelupisteestä.

Asiakkaalle annettavat uridormit kirjataan Lifecare Hoito-lehdelle sisältömerkinnän kautta.

1. Virtsakatetrit

- kertakäyttöiset katetrit	1-6 kpl/vrk/yksilöllinen tarve
- laajentava katetri miehille	lääkärin ohjeen mukaan
- kestopkatetrit	tarpeen mukaan
- erikoiskatetrit	yksilöllisen tarpeen mukaan
- subrapubinen katetri	yksilöllisen tarpeen mukaan

2. Virtsan keräyspussit

- virtsankeräyspussi	1-3 kpl/vko
- phelostomiakatetripussit	1-2 kpl/vko
- phelostomiakatetripussien kiinnitysteippi	1-2 kpl/vko

Hoitotarvikejakeluohje kuntalaisille

Versionro: 1.0

Laatija(t): Satu Simolin, Teija Malinen, Hanna Turunen, Leila Väisänen, Pia Mälkiä, Anne Europaeus, Pirkko Tuominen

Hyväksyjä: Avoterveydenhuollon johtoryhmä

Laadittu: 31.3.2022

Hyväksytty: 21.4.2022

Seuraava päivitys: 01/23

Päivitetty: 04/2022

- *phelostomiakaterin kiinnitysalusta* 1-2 kpl/vko
- narupussit
- katetrin sulkija tarpeen mukaan
- katetrin venttiili tarpeen mukaan

3. Virtsakeräyspussin kiinnitykseen

- reisipussi yksilöllinen tarve
 - kiinnitysnauhat yksilöllinen tarve
 - virtsankeräyspussin muovinen kiinnitysteline sänkyyn tarpeen mukaan
- huom. reisipussit ja nauhat eivät ole kertakäyttöisiä, kestävät useita pesukertoja

4. Ulkoinen virtsankerääjä

- ulkoinen virtsan kerääjä (urinaali, kondomi) 1-3 kpl/vrk
kiinnitysnauhalla tai itsekiinnittyvä
- toistokatetroiville 1-6 kpl/vrk

Hengitystä avustavat välineet:

Hengitystä avustavien välineiden kuten happirikastin, lääkehappi ja uniapnealaitteiden käytöstä päättää erikoissairaanhoidon poliklinikat tai lääkärit. Hoidon toteutus ja seuranta on hoitavan yksikön vastuulla. Näihin välineisiin liittyvät hoitotarvikkeet saa kontrollikäyntien yhteydessä, poikkeuksena hyvinvointi- tai terveysasemalta voi potilas hakea tarvittaessa maksutta perushappiviikset tai maskin sekä apuvälinekeskuksesta saadun pulssioksimetrin anturit.

Imujen tarvikkeet (tarve yksilöllinen):

- imukatetri, eri kokoja
- imuletku metreittäin
- suojakäsineet omahoitajille
- puuvanua tarvittaessa

Hoitotarvikejakeluohje kuntalaisille

Versionro: 1.0

Laatija(t): Satu Simolin, Teija Malinen, Hanna Turunen, Leila Väisänen, Pia Mälkiä, Anne Europaeus, Pirkko Tuominen

Hyväksyjä: Avoterveydenhuollon johtoryhmä

Laadittu: 31.3.2022

Hyväksytty: 21.4.2022

Seuraava päivitys: 01/23

Päivitetty: 04/2022

Trakeostomian hoitotarvikkeet:

Myönnetään asiakaskohtaisesti erikoissairaanhoidon lähetteen mukaisesti. Pääasiallisesti hoitotarvikkeiden jakelu erikoissairaanhoidosta kontrollikäyntien yhteydessä. Myös rikkoutuneiden tilalle tulevien hoitotarvikkeiden jakelu erikoissairaanhoidosta.

Hyvinvointi- ja terveysasemilta tilataan tarvittaessa, jos kyseiset välineet loppuvat/rikkoutuvat (tarve yksilöllinen):

- Sisäkanyylit Portex Blue Line Ultra, koot 7.5, 8, 9
- Trakeostomiakanyylin nauha
- kosteuslämpövaihdin
- haavalevy esim. Lyofoam Max T
- puhdistusharja
- tehdaspuhtaat taitokset
- suojakäsineet
- puuvanua ja pumpulipuikkoja

Hengitykseen liittyvien hoitotarvikkeiden jakelussa huomioidaan potilaan yksilöllinen tarve ja tilanne.

Ravinnonsiirtotarvikkeet:

Ravinnonsiirtotarvikkeita jaetaan hoitosuunnitelman mukaisesti henkilöille, jotka eivät pysty syömään suun kautta riittävästi. Ravintovalmisteet eivät kuulu jakelutuotteisiin.

Ravintotarvikkeisiin kuuluvat:

- peg-syöttönapit
- ravinnonsiirtolaitteet ja letkut
- ruokintayhdistäjät/korkit
- ruiskut

Tarvittaessa annettavat:

- teipit, taitokset ja vanupuikot

Hoitotarvikejakeluohje kuntalaisille

Versionro: 1.0

Laatija(t): Satu Simolin, Teija Malinen, Hanna Turunen, Leila Väisänen, Pia Mälkiä, Anne Europaeus, Pirkko Tuominen

Hyväksyjä: Avoterveydenhuollon johtoryhmä

Laadittu: 31.3.2022

Hyväksytty: 21.4.2022

Seuraava päivitys: 01/23

Päivitetty: 04/2022

Haavanhoitotarvikkeet ja instrumentit:

Asiakas saa maksutta haavanhoitotuotteet kroonisten tai ennusteeltaan huonosti paranevien haavojen hoitoon. Haava luokitellaan krooniseksi, kun se on yhden kuukauden vanha.

Maksuttomien haavanhoitotarvikkeiden edellytyksenä on Eksoten terveydenhuollon ammattihenkilön tekemä hoitosuunnitelma. Päätös haavanhoitotuotteista ja määristä kirjataan Lifecare HOITO-lehdelle.

Haavanhoidossa käytettävät reseptilääkkeet, rasvat ja liuokset asiakas hankkii omakustanteisesti.

Tapaturmapotilaiden haavanhoitotarvikkeet laskutetaan vakuutusyhtiöltä.

Yksityisissä palvelukodeissa asuvien asiakkaiden haavanhoidossa suositellaan käytettäväksi kertakäyttöisiä instrumentteja.

Mikäli haavanhoidossa on tarpeen käyttää monikäyttöinstrumentteja, asiakkaan tulee ottaa yhteyttä Etelä-Karjalan keskussairaalan välinehuoltokeskukseen: Palveluohjaaja Liisa Immonen p. 040 198 8923 tai toimintayksikön esimies Ellimaija Kilpinen p. 044 791 5576.

Muut:

Gammaglobuliinipumppuhoidon tarvikkeet: Ruiskut, infuusiosetti, lääkkeenantokärjet

HOITOTARVIKEJAKELUUN EIVÄT KUULU SEURAAVAT TUOTTEET:

Maksutta jaettavaan hoitotarvikkeisiin kuuluu vain ko. ryhmän kohdalla mainitut tuotteet. Niihin eivät kuulu esimerkiksi:

- Kaarimaljat tai oksennuspussit
- Mehupillit
- Pesukintaat

Hoitotarvikejakeluohje kuntalaisille

Versionro: 1.0

Laatija(t): Satu Simolin, Teija Malinen, Hanna Turunen, Leila Väisänen, Pia Mälkiä, Anne Europaeus, Pirkko Tuominen

Hyväksyjä: Avoterveydenhuollon johtoryhmä

Laadittu: 31.3.2022

Hyväksytty: 21.4.2022

Seuraava päivitys: 01/23

Päivitetty: 04/2022

- Ruokaliinat
- Nenäliinat
- Juomamukit
- Instrumentit (monikäyttö sekä kertakäyttö), kyretit
- Suojakäsineet (poikkeuksena suolen toimitus ja huuhtelut, hengitysteiden imu ja trakeostomian hoito)
- Pumpulikäsineet
- Virtsapullot
- Selluloosavanu (poikkeuksena trakeostomiapotilaille ja limaimujen yhteyteen)
- Saniteettivaipat eli kroonikkovaipat
- Vuoteen suojamuovit
- Poikkilakanat
- Steriilit sidokset (poikkeuksena keskuslaskimokatetrin ja vastaavien kanyylien hoito)
- Pikasiteet, laastarit, kuitukangassidokset (Mepore, Mefix)
- Lääkinnälliset hoitosukat/tukisukat
- Käsidesinfektioaineet
- Ihon desinfiointiaineet
- Pesuvoide
- Pesupyyhe, UCS-pyyhe
- Posiflush esitäytetty NaCl-ruisku (poikkeuksena keskuslaskimokatetrien huuhtelu)

Hoitotarvikejakeluohje kuntalaisille

Versionro: 1.0

Laatija(t): Satu Simolin, Teija Malinen, Hanna Turunen, Leila Väisänen,
Pia Mälkiä, Anne Europaeus, Pirkko Tuominen

Hyväksyjä: Avoterveydenhuollon johtoryhmä

Laadittu: 31.3.2022

Hyväksytty: 21.4.2022

Seuraava päivitys: 01/23

Päivitetty: 04/2022

- Lääkkeet ja lääkkeen kaltaiset tuotteet, jotka kuuluvat KELA:n lääkekorvausten ja avoapteekkijakelun piiriin

Poikkeamat jakeluohjeessa: Erityistapauksissa kysytään asiakaskohtainen lupa poiketa jakeluohjeesta, tällöin palveluesimiehet selvittävät asian.